

Sammanfattning

Utskottet behandlar i betänkandet regeringens proposition 1999/2000:97 Vissa organisatoriska frågor inom Försvarsmakten, m.m. i de delar som rör försvarsforskningens organisation. Utskottet föreslår att riksdagen bifaller regeringens förslag till organisatoriska förändringar rörande försvarsforskningen.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen i dessa delar.

Propositionen

Regeringen yrkar i proposition 1999/2000:97 Vissa organisatoriska frågor inom Försvarsmakten, m.m.

6. att riksdagen godkänner regeringens förslag att Försvarets forskningsanstalt och Flygtekniska försöksanstalten skall läggas ned (avsnitt 4),

7. att riksdagen godkänner regeringens förslag att en ny myndighet för försvarsforskning inrättas (avsnitt 4).

Utskottet

Regeringen

Regeringen *föreslår* att Försvarets forskningsanstalt och Flygtekniska försöksanstalten skall läggas ned den 31 december 2000. En ny myndighet för försvarsforskning skall inrättas den 1 januari 2001. Regeringen *bedömer* att en organisationskommitté för den nya myndigheten bör inrättas omgående.

Regeringen anför i propositionen, som skäl för sina förslag, att det framtida totalförsvarets behov av forskning och teknikutveckling främst kan tillgodoses genom en organisation med förmåga dels att överföra kunskap inom nationell och internationell forskning och utveckling till totalförsvarets behov, dels att inom smalare nischer besitta egen spetskompetens. Totalförsvarets båda forskningsorganisationer har för detta ändamål samma roll. De måste kunna repliera på varandras kompetenser och i gemensamma projekt presentera nya tekniska lösningar där särskilda kompetensområden i högre grad än vad som varit fallet tidigare är inbördes beroende.

Totalförsvarets möjlighet att tillgodogöra sig forskningskunskap och omvandla den till praktiska tillämpningar utgör en viktig grund i förmågan till anpassning.

Regeringen anför också att i framtiden får vapenbärande plattformar relativt sett mindre betydelse medan betydelsen av systemtänkande och ledningsförmåga ökar. I framtiden kommer kravet på anpassning att medföra krav på ett flertal alternativa tekniska lösningar för olika taktiska och strategiska behov. De nya förhållandena ställer nya krav på upphandlingsförmåga, systemkompetens och adaptivitet i nära anslutning till den forskning som kan se de nya möjligheterna och som förstår kraven. Denna forskningskompetens skall kunna överbrygga en rad olika forskningsområden för att i tvärvetenskapliga projekt lyfta fram försvarsspecifika och flexibla lösningar. Synergier kan vinnas inom systeminriktade områden som kräver kompetenser från ett brett spektrum av discipliner. Ett område som berörs av detta är exempelvis obemannade farkoster där kompetensområden som i dag är uppdelade mellan Försvarets forskningsanstalt och Flygtekniska försöksanstalten såsom telekrigsteknik, människa-systeminteraktion och aerodynamik är inbördes beroende.

I propositionen anføres vidare att regeringen i huvudsak delar utredarens bedömning att myndigheterna inom några förhållandevis begränsade områden har likartade kompetenser men att synergieffekter kan uppkomma på längre sikt. Regeringen bedömer dock att de viktigaste synergieffekterna på längre sikt ligger i att skapa förutsättningar att driva tvärvetenskapliga och systemövergripande projekt samt att vissa rationaliseringsvinster kan uppnås redan i närtid.

De generella synergieffekterna av en sammanslagning av Försvarets forskningsanstalt och Flygtekniska försöksanstalten som regeringen pekar på är bl.a. en effektivare och mer komplett myndighet avseende försvarsinriktad forskning och utveckling, bättre förutsättningar att leda forskning och att utveckla forskningskompetens för tvärvetenskapliga projekt på övergripande systemnivåer, ett utvidgat gemensamt internationellt kontaktnät samt att kompetensgrupper och kompetensområden inom en sammanslagen myndighet har större möjlighet att uppnå tillräcklig volym.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att en sammanslagning av de båda myndigheterna skapar organisatoriska förutsättningar och väsentligt förbättrar förmågan att möta försvarets framtida behov av forskning och teknik-utveckling. Sammanslagningen bör ske genom att de båda myndigheterna läggs ned och att en ny myndighet inrättas. Regeringen bör besluta om den nya myndighetens namn.

Slutligen bedömer regeringen att en organisationskommitté för den nya myndigheten bör inrättas omgående.

Utskottet

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag till organisatoriska förändringar för försvarsforskningen. Således föreslår utskottet att riksdagen bifaller regeringens förslag att Försvarets forskningsanstalt och Flygtekniska

försöksanstalten läggs ned den 31 december 2000 och att en ny myndighet för försvarsforskningen inrättas den 1 januari 2001.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *försvarsforskningens myndigheter*
att riksdagen godkänner regeringens förslag att Försvarets forskningsanstalt och Flygtekniska försöksanstalten skall läggas ned,
2. beträffande *ny myndighet för försvarsforskningen*
att riksdagen godkänner regeringens förslag att en ny myndighet för försvarsforskning inrättas.

Stockholm den 25 april 2000

På försvarsutskottets vägnar

Henrik Landerholm

I beslutet har deltagit: Henrik Landerholm (m), Christer Skoog (s), Karin Wegestål (s), Stig Sandström (v), Åke Carnerö (kd), Rolf Gunnarsson (m), Ola Rask (s), Håkan Juholt (s), Berit Jóhannesson (v), Margareta Viklund (kd), Lars Ångström (mp), Erik Arthur Egervärn (c), Runar Patriksson (fp), Laila Bäck (s), Amanda Agestav (kd) och Lars Lindblad (m).